

Prezentacja dokumentów XML

Patryk Czarnik

Instytut Informatyki UW

XML i nowoczesne technologie zarządzania treścią – 2009/10

1 Arkusze stylu

- Rozdzielenie treści od wyglądu
- Przypisanie stylu do dokumentu

2 CSS

- Idea i zastosowania
- Struktura arkusza
- Formatowanie

3 XSL

- Wizualizacja dzięki przekształceniu
- XSLT – wprowadzenie
- XSL-FO

4 HTML

- Idea i historia
- XHTML

1 Arkusze stylu

- Rozdzielenie treści od wyglądu
- Przypisanie stylu do dokumentu

2 CSS

- Idea i zastosowania
- Struktura arkusza
- Formatowanie

3 XSL

- Wizualizacja dzięki przekształceniu
- XSLT – wprowadzenie
- XSL-FO

4 HTML

- Idea i historia
- XHTML

Rozdzielenie treści od wyglądu

- Zgodnie z ideą XML w dokumentach tylko:
 - treść/dane,
 - znaczniki dla struktury, znaczenia („znakowanie semantyczne”).
- Brak informacji o wyglądzie.
- Jak prezentować?
 - interpretacja znanych typów dokumentów,
 - zewnętrzne arkusze stylu (dowolne typy dokumentów).

Rozdzielenie treści od wyglądu

- Zgodnie z ideą XML w dokumentach tylko:
 - treść/dane,
 - znaczniki dla struktury, znaczenia („znakowanie semantyczne”).
- Brak informacji o wyglądzie.
- Jak prezentować?
 - interpretacja znanych typów dokumentów,
 - zewnętrzne arkusze stylu (dowolne typy dokumentów).

Rozdzielenie treści od wyglądu

- Zgodnie z ideą XML w dokumentach tylko:
 - treść/dane,
 - znaczniki dla struktury, znaczenia („znakowanie semantyczne”).
- Brak informacji o wyglądzie.
- Jak prezentować?
 - interpretacja znanych typów dokumentów,
 - zewnętrzne arkusze stylu (dowolne typy dokumentów).

Idea arkusza stylu

```
<pracownik stanowisko="starszy referent">  
  <imię>Dawid</imię>  
  <nazwisko>Paszkiewicz</nazwisko>  
  <telefon typ="biuro">+48223213203</telefon>  
  <telefon typ="kom">+48501502503</telefon>  
  <email>paszkiewicz@superfirma.pl</email>  
</pracownik>
```

Idea arkusza stylu

```
<pracownik stanowisko="starszy referent">  
  <imię>Dawid</imię>  
  <nazwisko>Paszkiewicz</nazwisko>  
  <telefon typ="biuro">+48223213203</telefon>  
  <telefon typ="kom">+48501502503</telefon>  
  <email>paszkiewicz@superfirma.pll</email>  
</pracownik>
```

- * obramowanie 3D
- * żółte tło, niebieski tekst
- * czcionka Bookman 12pt
- * ...

Dawid Paszkiewicz
+48223213203 +48501502503
paszkiewicz@superfirma.pll

Idea arkusza stylu

```
<pracownik stanowisko="starszy referent"
<imię>Dawid</imię>
<nazwisko>Paszkiewicz</nazwisko>
<telefon typ="biuro">+48223213203</telefon>
<telefon typ="kom">+48501502503</telefon>
<email>paszkiewicz@superfirma.pl</email>
</pracownik>
```

```
<pracownik stanowisko="starszy referent"
<imię>Arkadiusz</imię>
<nazwisko>Gierasimczyk</nazwisko>
<telefon typ="biuro">+48223213213</telefon>
<telefon typ="kom">+48501502503</telefon>
<email>gieras@superfirma.pl</email>
</pracownik>
```

- * obramowanie 3D
- * żółte tło, niebieski tekst
- * czcionka Bookman 12pt
- * ...

Dawid Paszkiewicz
+48223213203 +48501502503
paszkiewicz@superfirma.pl

Arkadiusz Gierasimczyk
+48223213213 +48501502503
gieras@superfirma.pl

Idea arkusza stylu

```
<pracownik stanowisko="starszy referent"
<imię>Dawid</imię>
<nazwisko>Paszkiewicz</nazwisko>
<telefon typ="biuro">+48223213203</telefon>
<telefon typ="kom">+48501502503</telefon>
<email>paszkiewicz@superfirma.pl</email>
</pracownik>
```

```
<pracownik stanowisko="starszy referent"
<imię>Arkadiusz</imię>
<nazwisko>Gierasimczyk</nazwisko>
<telefon typ="biuro">+48223213213</telefon>
<telefon typ="kom">+48501502503</telefon>
<email>gieras@superfirma.pl</email>
</pracownik>
```

- * obramowanie 3D
- * żółte tło, niebieski tekst
- * czcionka Bookman 12pt
- * ...

- * czcionka Times 10pt
- * imię i nazwisko 12pt
- * skrót przed telefonami
- * ...

Dawid Paszkiewicz
+48223213203 +48501502503
paszkiewicz@superfirma.pl

Arkadiusz Gierasimczyk
+48223213213 +48501502503
gieras@superfirma.pl

starszy referent
Dawid Paszkiewicz:
tel. +48223213203
tel kom. +48501502503
paszkiewicz@superfirma.pl

starszy referent
Arkadiusz Gierasimczyk
tel. +48223213213
tel kom. +48501502503
gieras@superfirma.pl

Zalety rozdzielenia treści od wyglądu

- Łatwiejsza analiza danych źródłowych i inne już znane zalety znakowania semantycznego.
- Możliwość ponownej prezentacji:
 - po zmianie danych,
 - dla innego dokumentu o takiej samej strukturze.
- Zmiana wyglądu dokonywana poza dokumentem źródłowym, raz dla całej klasy dokumentów.
- Możliwość zdefiniowania wielu arkuszy stylu dla danej klasy dokumentów w zależności od:
 - przeznaczenia,
 - medium (ekran, wydruk, dźwięk),
 - szczegółowości (pełen raport, podsumowanie itp.),
 - preferencji czytelnika (rozmiar czcionki, kolory...).

Zalety rozdzielenia treści od wyglądu

- Łatwiejsza analiza danych źródłowych i inne już znane zalety znakowania semantycznego.
- Możliwość ponownej prezentacji:
 - po zmianie danych,
 - dla innego dokumentu o takiej samej strukturze.
- Zmiana wyglądu dokonywana poza dokumentem źródłowym, raz dla całej klasy dokumentów.
- Możliwość zdefiniowania wielu arkuszy stylu dla danej klasy dokumentów w zależności od:
 - przeznaczenia,
 - medium (ekran, wydruk, dźwięk),
 - szczegółowości (pełen raport, podsumowanie itp.),
 - preferencji czytelnika (rozmiar czcionki, kolory...).

Zalety rozdzielenia treści od wyglądu

- Łatwiejsza analiza danych źródłowych i inne już znane zalety znakowania semantycznego.
- Możliwość ponownej prezentacji:
 - po zmianie danych,
 - dla innego dokumentu o takiej samej strukturze.
- Zmiana wyglądu dokonywana poza dokumentem źródłowym, raz dla całej klasy dokumentów.
- Możliwość zdefiniowania wielu arkuszy stylu dla danej klasy dokumentów w zależności od:
 - przeznaczenia,
 - medium (ekran, wydruk, dźwięk),
 - szczegółowości (pełen raport, podsumowanie itp.),
 - preferencji czytelnika (rozmiar czcionki, kolory...).

Zalety rozdzielenia treści od wyglądu

- Łatwiejsza analiza danych źródłowych i inne już znane zalety znakowania semantycznego.
- Możliwość ponownej prezentacji:
 - po zmianie danych,
 - dla innego dokumentu o takiej samej strukturze.
- Zmiana wyglądu dokonywana poza dokumentem źródłowym, raz dla całej klasy dokumentów.
- Możliwość zdefiniowania wielu arkuszy stylu dla danej klasy dokumentów w zależności od:
 - przeznaczenia,
 - medium (ekran, wydruk, dźwięk),
 - szczegółowości (pełen raport, podsumowanie itp.),
 - preferencji czytelnika (rozmiar czcionki, kolory...).

Standardy związane z prezentacją XML

- Przypisanie arkusza stylu do dokumentu:
 - *Associating Style Sheets with XML documents*
- Języki do zapisywania arkuszy stylu:
 - DSSSL (historyczny, stosowany dla SGML)
Document Style Semantics and Specification Language
 - CSS
Cascading Style Sheets
 - XSL
Extensible Stylesheet Language

Standardy związane z prezentacją XML

- Przypisanie arkusza stylu do dokumentu:
 - *Associating Style Sheets with XML documents*
- Języki do zapisywania arkuszy stylu:
 - DSSSL (historyczny, stosowany dla SGML)
Document Style Semantics and Specification Language
 - CSS
Cascading Style Sheets
 - XSL
Extensible Stylesheet Language

Standardy związane z prezentacją XML

- Przypisanie arkusza stylu do dokumentu:
 - *Associating Style Sheets with XML documents*
- Języki do zapisywania arkuszy stylu:
 - DSSSL (historyczny, stosowany dla SGML)
Document Style Semantics and Specification Language
 - CSS
Cascading Style Sheets
 - XSL
Extensible Stylesheet Language

Standardy związane z prezentacją XML

- Przypisanie arkusza stylu do dokumentu:
 - *Associating Style Sheets with XML documents*
- Języki do zapisywania arkuszy stylu:
 - DSSSL (historyczny, stosowany dla SGML)
Document Style Semantics and Specification Language
 - CSS
Cascading Style Sheets
 - XSL
Extensible Stylesheet Language

Przypisanie stylu do dokumentu

- Za pomocą instrukcji przetwarzania `xml-stylesheet`.
- Opisane w rekomendacji W3C
Associating Style Sheets with XML documents.

Jeden styl

```
<?xml-stylesheet href="normalny.xsl" type="text/xsl"?>
```

Style alternatywne

```
<?xml-stylesheet title="Niebieski"  
  type="text/css" href="niebiesko.css" ?>
```

```
<?xml-stylesheet title="Żółty" alternate="yes"  
  type="text/css" href="zolto.css" ?>
```

```
<?xml-stylesheet title="Malutki" alternate="yes"  
  type="text/css" href="compact.css" ?>
```

Przypisanie stylu do dokumentu

- Za pomocą instrukcji przetwarzania `xml-stylesheet`.
- Opisane w rekomendacji W3C
Associating Style Sheets with XML documents.

Jeden styl

```
<?xml-stylesheet href="normalny.xml" type="text/xml"?>
```

Style alternatywne

```
<?xml-stylesheet title="Niebieski"  
  type="text/css" href="niebiesko.css" ?>
```

```
<?xml-stylesheet title="Żółty" alternate="yes"  
  type="text/css" href="zolto.css" ?>
```

```
<?xml-stylesheet title="Malutki" alternate="yes"  
  type="text/css" href="compact.css" ?>
```

1 Arkusze stylu

- Rozdzielenie treści od wyglądu
- Przypisanie stylu do dokumentu

2 CSS

- Idea i zastosowania
- Struktura arkusza
- Formatowanie

3 XSL

- Wizualizacja dzięki przekształceniu
- XSLT – wprowadzenie
- XSL-FO

4 HTML

- Idea i historia
- XHTML

Cascading Style Sheets

- Początki idei arkuszy stylu: lata 70-te XX wieku.
- Początki CSS: 1994.
- Rekomendacja CSS Level 1: grudzień 1996.
- Rekomendacja CSS Level 2: maj 1998
 - mniej więcej zaimplementowana we współczesnych przeglądarkach internetowych.
- CSS Level 3 – ciągle rozwijane:
 - modularyzacja (niektóre moduły już zatwierdzone),
 - nowe możliwości.
- CSS 2.1 – rekomendacja kandydująca:
 - uszczegółowienie i poprawki specyfikacji CSS 2,
 - dostosowanie specyfikacji do powszechnie stosowanych praktyk,
 - rezygnacja z rzeczy, które się nie sprawdziły.

Cascading Style Sheets

- Początki idei arkuszy stylu: lata 70-te XX wieku.
- Początki CSS: 1994.
- Rekomendacja CSS Level 1: grudzień 1996.
- Rekomendacja CSS Level 2: maj 1998
 - mniej więcej zaimplementowana we współczesnych przeglądarkach internetowych.
- CSS Level 3 – ciągle rozwijane:
 - modularyzacja (niektóre moduły już zatwierdzone),
 - nowe możliwości.
- CSS 2.1 – rekomendacja kandydująca:
 - uszczegółowienie i poprawki specyfikacji CSS 2,
 - dostosowanie specyfikacji do powszechnie stosowanych praktyk,
 - rezygnacja z rzeczy, które się nie sprawdziły.

Cascading Style Sheets

- Początki idei arkuszy stylu: lata 70-te XX wieku.
- Początki CSS: 1994.
- Rekomendacja CSS Level 1: grudzień 1996.
- Rekomendacja CSS Level 2: maj 1998
 - mniej więcej zaimplementowana we współczesnych przeglądarkach internetowych.
- CSS Level 3 – ciągle rozwijane:
 - modularyzacja (niektóre moduły już zatwierdzone),
 - nowe możliwości.
- CSS 2.1 – rekomendacja kandydująca:
 - uszczegółowienie i poprawki specyfikacji CSS 2,
 - dostosowanie specyfikacji do powszechnie stosowanych praktyk,
 - rezygnacja z rzeczy, które się nie sprawdziły.

Cascading Style Sheets

- Początki idei arkuszy stylu: lata 70-te XX wieku.
- Początki CSS: 1994.
- Rekomendacja CSS Level 1: grudzień 1996.
- Rekomendacja CSS Level 2: maj 1998
 - mniej więcej zaimplementowana we współczesnych przeglądarkach internetowych.
- CSS Level 3 – ciągle rozwijane:
 - modularyzacja (niektóre moduły już zatwierdzone),
 - nowe możliwości.
- CSS 2.1 – rekomendacja kandydująca:
 - uszczegółowienie i poprawki specyfikacji CSS 2,
 - dostosowanie specyfikacji do powszechnie stosowanych praktyk,
 - rezygnacja z rzeczy, które się nie sprawdziły.

Zastosowania CSS

- Pierwsze i główne zastosowanie: styl dla stron WWW.
- Rozdzielenie treści od formatowania dla HTML.
- (Proste) arkusze stylu dla XML.
- Od CSS 2 bardzo ważne „ideologicznie”:
 - wsparcie dla alternatywnych metod prezentacji treści (np. czytanie na głos),
 - umożliwienie **czytelnikom** podania własnego stylu (np. większej czcionki i innych kolorów dla słabo widzących).

Przykładowy dokument XML (fragment)

```
<oddział id="ksi">
  <nazwa>Księgowość</nazwa>

  <pracownik stanowisko="starszy referent" id="102103">
    <imię>Dawid</imię><nazwisko>Paszkiewicz</nazwisko>
    <telefon typ="biuro">+48223213203</telefon>
    <telefon typ="kom">+48501502503</telefon>
    <email>paszkiewicz@superfirma.pl</email>
  </pracownik>

  <pracownik stanowisko="kierownik" id="102104">
    <imię>Monika</imię><nazwisko>Domżałowicz</nazwisko>
    <telefon typ="biuro">+48223213200</telefon>
    <telefon typ="kom">+48501502513</telefon>
    <email>mdom@superfirma.pl</email>
  </pracownik>

  ...
</oddział>
```

Przykład arkusza

```
pracownik {
  display: block;
  margin: 10px auto 10px 30px;
  padding: 0.75em 1em;
  width: 200px;
  border-style: solid;
  border-width: 2px;
  border-color: #002288;
  background-color: #FFFFFF; }

pracownik[stanowisko='kierownik'] {
  background-color: #DDFFDD; }

imię, nazwisko {
  display: inline;
  font-size: larger; }

pracownik[stanowisko='kierownik'] nazwisko {
  font-weight: bold; }
```

Wynik formatowania CSS

Księgowość

starszy referent

Dawid Paszkiewicz

tel. +48223213203

tel kom. +48501 502503

paszkiewicz@superfirma.pl

kierownik

Monika Domżałowicz

tel. +48223213200

tel kom. +48501 502513

mdom@superfirma.pl

Selektory

- **imię** – nazwa elementu,
- `imię, nazwisko` – oba elementy,
- `dział nazwisko` – potomek,
- `dział > nazwa` – dziecko,
- `A + B` – następnik,
- `imię:first-child` – pierwsze dziecko,
- `pracownik[stanowisko]` – test istnienia atrybutu,
- `pracownik[stanowisko='kierownik']` – test wartości atrybutu,
- `pracownik[funkcje~='kierownik']` – wartość występuje na liście,
- `pracownik#k12` – wartość atrybutu zadeklarowanego jako ID,
- `ol.pracownicy` – równoważne `ol[class~='pracownicy']` (tylko HTML).

Selektory

- `imię` – nazwa elementu,
- `imię, nazwisko` – oba elementy,
- `dział nazwisko` – potomek,
- `dział > nazwa` – dziecko,
- `A + B` – następnik,
- `imię:first-child` – pierwsze dziecko,
- `pracownik[stanowisko]` – test istnienia atrybutu,
- `pracownik[stanowisko='kierownik']` – test wartości atrybutu,
- `pracownik[funkcje~='kierownik']` – wartość występuje na liście,
- `pracownik#k12` – wartość atrybutu zadeklarowanego jako ID,
- `ol.pracownicy` – równoważne `ol[class~='pracownicy']` (tylko HTML).

Selektory

- imię – nazwa elementu,
- imię, nazwisko – oba elementy,
- dział nazwisko – potomek,
- dział > nazwa – dziecko,
- A + B – następnik,
- imię:first-child – pierwsze dziecko,
- pracownik[stanowisko] – test istnienia atrybutu,
- pracownik[stanowisko='kierownik'] – test wartości atrybutu,
- pracownik[funkcje~='kierownik'] – wartość występuje na liście,
- pracownik#k12 – wartość atrybutu zadeklarowanego jako ID,
- ol.pracownicy – równoważne ol[class~='pracownicy'] (tylko HTML).

Selektory

- imię – nazwa elementu,
- imię, nazwisko – oba elementy,
- dział nazwisko – potomek,
- dział > nazwa – dziecko,
- A + B – następnik,
- imię: first-child – pierwsze dziecko,
- pracownik[stanowisko] – test istnienia atrybutu,
- pracownik[stanowisko='kierownik'] – test wartości atrybutu,
- pracownik[funkcje~='kierownik'] – wartość występuje na liście,
- pracownik#k12 – wartość atrybutu zadeklarowanego jako ID,
- ol.pracownicy – równoważne ol[class~='pracownicy'] (tylko HTML).

Selektory

- imię – nazwa elementu,
- imię, nazwisko – oba elementy,
- dział nazwisko – potomek,
- dział > nazwa – dziecko,
- A + B – następnik,
- imię:first-child – pierwsze dziecko,
- pracownik[stanowisko] – test istnienia atrybutu,
- pracownik[stanowisko='kierownik'] – test wartości atrybutu,
- pracownik[funkcje~='kierownik'] – wartość występuje na liście,
- pracownik#k12 – wartość atrybutu zadeklarowanego jako ID,
- ol.pracownicy – równoważne ol[class~='pracownicy'] (tylko HTML).

Selektory

- `imię` – nazwa elementu,
- `imię, nazwisko` – oba elementy,
- `dział nazwisko` – potomek,
- `dział > nazwa` – dziecko,
- `A + B` – następnik,
- `imię:first-child` – pierwsze dziecko,
- `pracownik[stanowisko]` – test istnienia atrybutu,
- `pracownik[stanowisko='kierownik']` – test wartości atrybutu,
- `pracownik[funkcje~='kierownik']` – wartość występuje na liście,
- `pracownik#k12` – wartość atrybutu zadeklarowanego jako ID,
- `ol.pracownicy` – równoważne `ol[class~='pracownicy']` (tylko HTML).

Selektory

- imię – nazwa elementu,
- imię, nazwisko – oba elementy,
- dział nazwisko – potomek,
- dział > nazwa – dziecko,
- A + B – następnik,
- imię:first-child – pierwsze dziecko,
- pracownik[stanowisko] – test istnienia atrybutu,
- pracownik[stanowisko='kierownik'] – test wartości atrybutu,
- pracownik[funkcje~='kierownik'] – wartość występuje na liście,
- pracownik#k12 – wartość atrybutu zadeklarowanego jako ID,
- ol.pracownicy – równoważne ol[class~='pracownicy'] (tylko HTML).

Selektory

- `imię` – nazwa elementu,
- `imię, nazwisko` – oba elementy,
- `dział nazwisko` – potomek,
- `dział > nazwa` – dziecko,
- `A + B` – następnik,
- `imię:first-child` – pierwsze dziecko,
- `pracownik[stanowisko]` – test istnienia atrybutu,
- `pracownik[stanowisko='kierownik']` – test wartości atrybutu,
- `pracownik[funkcje~='kierownik']` – wartość występuje na liście,
- `pracownik#k12` – wartość atrybutu zadeklarowanego jako ID,
- `ol.pracownicy` – równoważne `ol[class~='pracownicy']` (tylko HTML).

Selektory

- `imię` – nazwa elementu,
- `imię, nazwisko` – oba elementy,
- `dział nazwisko` – potomek,
- `dział > nazwa` – dziecko,
- `A + B` – następnik,
- `imię:first-child` – pierwsze dziecko,
- `pracownik[stanowisko]` – test istnienia atrybutu,
- `pracownik[stanowisko='kierownik']` – test wartości atrybutu,
- `pracownik[funkcje~='kierownik']` – wartość występuje na liście,
- `pracownik#k12` – wartość atrybutu zadeklarowanego jako ID,
- `ol.pracownicy` – równoważne `ol[class~='pracownicy']` (tylko HTML).

Selektory

- `imię` – nazwa elementu,
- `imię, nazwisko` – oba elementy,
- `dział nazwisko` – potomek,
- `dział > nazwa` – dziecko,
- `A + B` – następnik,
- `imię:first-child` – pierwsze dziecko,
- `pracownik[stanowisko]` – test istnienia atrybutu,
- `pracownik[stanowisko='kierownik']` – test wartości atrybutu,
- `pracownik[funkcje~='kierownik']` – wartość występuje na liście,
- `pracownik#k12` – wartość atrybutu zadeklarowanego jako ID,
- `ol.pracownicy` – równoważne `ol[class~='pracownicy']` (tylko HTML).

Selektory

- `imię` – nazwa elementu,
- `imię, nazwisko` – oba elementy,
- `dział nazwisko` – potomek,
- `dział > nazwa` – dziecko,
- `A + B` – następnik,
- `imię:first-child` – pierwsze dziecko,
- `pracownik[stanowisko]` – test istnienia atrybutu,
- `pracownik[stanowisko='kierownik']` – test wartości atrybutu,
- `pracownik[funkcje~='kierownik']` – wartość występuje na liście,
- `pracownik#k12` – wartość atrybutu zadeklarowanego jako ID,
- `ol.pracownicy` – równoważne `ol[class~='pracownicy']` (tylko HTML).

Styl zależny od rodzaju medium

Przykład

```
@media print {
  pracownik {
    background-color: white;
    font-family: serif;
  }
}

@media screen {
  pracownik {
    background-color: yellow;
    font-family: sans-serif;
  }
}

@media all {
  pracownik {
    border-style: solid;
  }
}
```

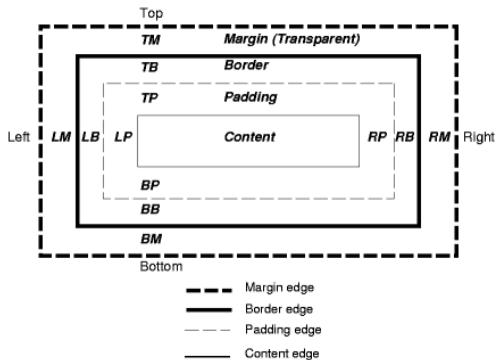
Własność `display`

- Rodzaj obiektu wizualnego reprezentującego element.
- **Możliwe wartości:** `inline`, `block`, `list-item`, `run-in`, `inline-block`, `table`, `table-cell`, ..., `none`,
- Podstawowa własność w przypadku wizualizacji XML.
- Rzadko stosowane dla HTML.

Pudełka i wyrównanie

- Zagnieżdżenie bloków odpowiada zagnieżdżeniu elementów w dokumencie.
- Możliwe ręczne pozycjonowanie.
- `margin`, `padding` – margines zewnętrzny i wewnętrzny,
- `border-style`, `border-color`, `border-width` – **obramowanie**,
- `position` (`static`, `relative`, `absolute`, `fixed`) – **sposób pozycjonowania**,
- `left`, `right`, `top`, `bottom` – **pozycja**,
- `width`, `height`, `min-width`, `max-height`, ... – **rozmiar**.

Pudełka

źródło: W3C, Rekomendacja CSS Level 2

Przykład z marginesami i obramowaniem

```
pracownik {  
  display: block;  
  margin: 10px auto 10px 30px;  
  padding: 0.75em 1em;  
  width: 200px;  
  border-style: solid;  
  border-width: 2px;  
  border-color: #002288;  
  background-color: #FFFFFF;  
}
```

Tekst i czcionka

- `color`, `background-color`, `background-image` – **kolor i tło**,
- `font-family` – **nazwa czcionki oraz** `serif`, `sans-serif`, `monospace` ...
- `font-size`,
- `font-style`, `font-weight`,
- `text-decoration`,
- `text-align`.

Przykład z czcionkami i kolorami

```
firma {
  display: block;
  background-color: #EEEEFF;
  color: rgb(0, 0, 33%);
  font-family: 'Bookman', serif;
  font-size: 14pt;
}

firma > nazwa {
  font-size: 1.5em;
  font-family: 'Verdana', 'Arial', sans-serif;
  font-weight: bold;
  text-align: center;
}

dział > nazwa {
  font-size: 1.3em;
  font-family: 'Verdana', 'Arial', sans-serif;
  font-weight: bold;
  font-style: italic;
}
```

Zawartość generowana

- Wstawianie tekstów nie będących zawartością tekstową dokumentu.
- Dostęp do wartości atrybutów.
- Automatyczne numeracje.

Przykład

```
pracownik:before {
  content: attr(stanowisko);
}

telefon[typ='biuro']:before {
  content: 'tel. ';
}

telefon[typ='kom']:before {
  content: 'tel kom. ';
}
```

Wizualizacja raz jeszcze

Księgowość

starszy referent

Dawid Paszkiewicz

tel. +48223213203

tel kom. +48501 502503

paszkiewicz@superfirma.pl

kierownik

Monika Domżałowicz

tel. +48223213200

tel kom. +48501 502513

mdom@superfirma.pl

Możliwości i zalety CSS

- **Ogromne możliwości wpływania na wygląd.**
- Rozróżnianie elementów ze względu na:
 - nazwę,
 - położenie w drzewie dokumentu,
 - występowanie atrybutów,
 - wartości atrybutów.
- Szerokie wsparcie:
 - przeglądarki internetowe,
 - narzędzia do tworzenia arkuszy.
- Łatwo pisać proste arkusze :)

Możliwości i zalety CSS

- Ogromne możliwości wpływania na wygląd.
- Rozróżnianie elementów ze względu na:
 - nazwę,
 - położenie w drzewie dokumentu,
 - występowanie atrybutów,
 - wartości atrybutów.
- Szerokie wsparcie:
 - przeglądarki internetowe,
 - narzędzia do tworzenia arkuszy.
- Łatwo pisać proste arkusze :)

Możliwości i zalety CSS

- Ogromne możliwości wpływania na wygląd.
- Rozróżnianie elementów ze względu na:
 - nazwę,
 - położenie w drzewie dokumentu,
 - występowanie atrybutów,
 - wartości atrybutów.
- Szerokie wsparcie:
 - przeglądarki internetowe,
 - narzędzia do tworzenia arkuszy.
- Łatwo pisać proste arkusze :)

Możliwości i zalety CSS

- Ogromne możliwości wpływania na wygląd.
- Rozróżnianie elementów ze względu na:
 - nazwę,
 - położenie w drzewie dokumentu,
 - występowanie atrybutów,
 - wartości atrybutów.
- Szerokie wsparcie:
 - przeglądarki internetowe,
 - narzędzia do tworzenia arkuszy.
- Łatwo pisać proste arkusze :)

Ograniczenia CSS

- Tylko wizualizacja danych
 - a nie np. przedstawienie w innym formacie.
- Niemożliwe (w CSS Level 2):
 - powtórzenie tego samego fragmentu kilkakrotnie,
 - rozróżnianie elementów ze względu na ich zawartość,
 - zaawansowane warunki logiczne,
 - wyświetlenie (nieznanych *a priori*) nazw elementów i atrybutów,
 - przetwarzanie danych (np. zsumowanie wartości liczbowych),
 - dostęp do wielu dokumentów na raz.
- Trudne lub nienaturalne w CSS:
 - wyświetlenie wartości atrybutów,
 - wypisanie elementów w innej kolejności niż w dokumencie,
 - wyróżnienie elementów nie spełniających pewnego warunku.

Ograniczenia CSS

- Tylko wizualizacja danych
 - a nie np. przedstawienie w innym formacie.
- Niemożliwe (w CSS Level 2):
 - powtórzenie tego samego fragmentu kilkakrotnie,
 - rozróżnianie elementów ze względu na ich zawartość,
 - zaawansowane warunki logiczne,
 - wyświetlenie (nieznanych *a priori*) nazw elementów i atrybutów,
 - przetwarzanie danych (np. zsumowanie wartości liczbowych),
 - dostęp do wielu dokumentów na raz.
- Trudne lub nienaturalne w CSS:
 - wyświetlenie wartości atrybutów,
 - wypisanie elementów w innej kolejności niż w dokumencie,
 - wyróżnienie elementów nie spełniających pewnego warunku.

Ograniczenia CSS

- Tylko wizualizacja danych
 - a nie np. przedstawienie w innym formacie.
- Niemożliwe (w CSS Level 2):
 - powtórzenie tego samego fragmentu kilkakrotnie,
 - rozróżnianie elementów ze względu na ich zawartość,
 - zaawansowane warunki logiczne,
 - wyświetlenie (nieznanych *a priori*) nazw elementów i atrybutów,
 - przetwarzanie danych (np. zsumowanie wartości liczbowych),
 - dostęp do wielu dokumentów na raz.
- Trudne lub nienaturalne w CSS:
 - wyświetlenie wartości atrybutów,
 - wypisanie elementów w innej kolejności niż w dokumencie,
 - wyróżnienie elementów nie spełniających pewnego warunku.

1 Arkusze stylu

- Rozdzielenie treści od wyglądu
- Przypisanie stylu do dokumentu

2 CSS

- Idea i zastosowania
- Struktura arkusza
- Formatowanie

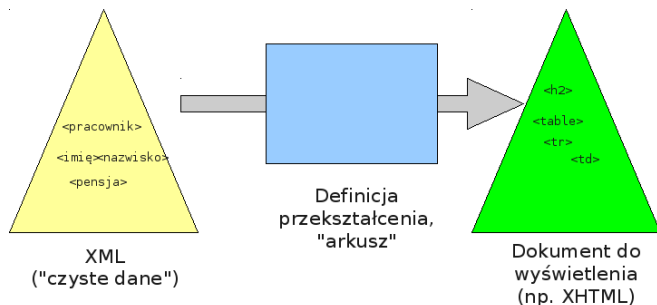
3 XSL

- Wizualizacja dzięki przekształceniu
- XSLT – wprowadzenie
- XSL-FO

4 HTML

- Idea i historia
- XHTML

Wizualizacja dzięki przekształceniu

- Sposobem prezentacji dokumentu może być przekształcenie do takiego formatu XML, który potrafimy prezentować.
- Prezentowalne formaty XML (niektóre):
 - XHTML,
 - XSL Formatting Objects.

Extensible Stylesheet Language (XSL)

- Zdefiniowany w rekomendacjach (wersje 1.0 w 1999 i 2001):
 - **XSL** (ogólne ramy, język XSL Formatting Objects),
 - **XSLT** (arkusze – przekształcenia dokumentów XML),
 - **XPath** (język wyrażeń zawierający ścieżki do adresowania fragmentów dokumentu).
- Arkusz stylu mówi jak przekształcać dany typ dokumentu do dokumentu XSL-FO.
- W praktyce przekształcenia także do innych formatów, często (X)HTML.
- Zazwyczaj dany arkusz jest odpowiedni dla dokumentów XML określonego rodzaju (konkretnego zastosowania XML).

Extensible Stylesheet Language (XSL)

- Zdefiniowany w rekomendacjach (wersje 1.0 w 1999 i 2001):
 - **XSL** (ogólne ramy, język XSL Formatting Objects),
 - **XSLT** (arkusze – przekształcenia dokumentów XML),
 - **XPath** (język wyrażeń zawierający ścieżki do adresowania fragmentów dokumentu).
- Arkusz stylu mówi jak przekształcać dany typ dokumentu do dokumentu XSL-FO.
- W praktyce przekształcenia także do innych formatów, często (X)HTML.
- Zazwyczaj dany arkusz jest odpowiedni dla dokumentów XML określonego rodzaju (konkretnego zastosowania XML).

Extensible Stylesheet Language (XSL)

- Zdefiniowany w rekomendacjach (wersje 1.0 w 1999 i 2001):
 - **XSL** (ogólne ramy, język XSL Formatting Objects),
 - **XSLT** (arkusze – przekształcenia dokumentów XML),
 - **XPath** (język wyrażeń zawierający ścieżki do adresowania fragmentów dokumentu).
- Arkusz stylu mówi jak przekształcać dany typ dokumentu do dokumentu XSL-FO.
- W praktyce przekształcenia także do innych formatów, często (X)HTML.
- Zazwyczaj dany arkusz jest odpowiedni dla dokumentów XML określonego rodzaju (konkretnego zastosowania XML).

Extensible Stylesheet Language (XSL)

- Zdefiniowany w rekomendacjach (wersje 1.0 w 1999 i 2001):
 - **XSL** (ogólne ramy, język XSL Formatting Objects),
 - **XSLT** (arkusze – przekształcenia dokumentów XML),
 - **XPath** (język wyrażeń zawierający ścieżki do adresowania fragmentów dokumentu).
- Arkusz stylu mówi jak przekształcać dany typ dokumentu do dokumentu XSL-FO.
- W praktyce przekształcenia także do innych formatów, często (X)HTML.
- Zazwyczaj dany arkusz jest odpowiedni dla dokumentów XML określonego rodzaju (konkretnego zastosowania XML).

Extensible Stylesheet Language (XSL)

- Zdefiniowany w rekomendacjach (wersje 1.0 w 1999 i 2001):
 - **XSL** (ogólne ramy, język XSL Formatting Objects),
 - **XSLT** (arkusze – przekształcenia dokumentów XML),
 - **XPath** (język wyrażeń zawierający ścieżki do adresowania fragmentów dokumentu).
- Arkusz stylu mówi jak przekształcać dany typ dokumentu do dokumentu XSL-FO.
- W praktyce przekształcenia także do innych formatów, często (X)HTML.
- Zazwyczaj dany arkusz jest odpowiedni dla dokumentów XML określonego rodzaju (konkretnego zastosowania XML).

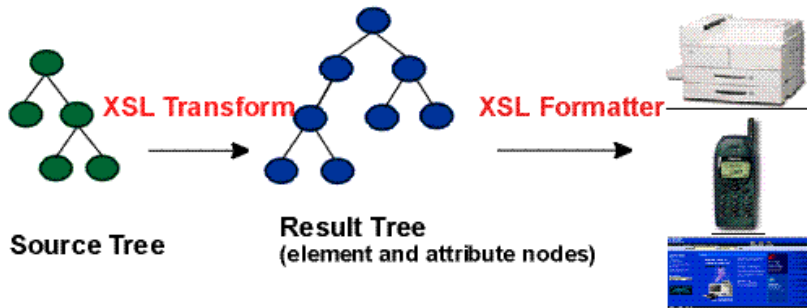
Extensible Stylesheet Language (XSL)

- Zdefiniowany w rekomendacjach (wersje 1.0 w 1999 i 2001):
 - **XSL** (ogólne ramy, język XSL Formatting Objects),
 - **XSLT** (arkusze – przekształcenia dokumentów XML),
 - **XPath** (język wyrażeń zawierający ścieżki do adresowania fragmentów dokumentu).
- Arkusz stylu mówi jak przekształcać dany typ dokumentu do dokumentu XSL-FO.
- W praktyce przekształcenia także do innych formatów, często (X)HTML.
- Zazwyczaj dany arkusz jest odpowiedni dla dokumentów XML określonego rodzaju (konkretnego zastosowania XML).

Extensible Stylesheet Language (XSL)

- Zdefiniowany w rekomendacjach (wersje 1.0 w 1999 i 2001):
 - **XSL** (ogólne ramy, język XSL Formatting Objects),
 - **XSLT** (arkusze – przekształcenia dokumentów XML),
 - **XPath** (język wyrażeń zawierający ścieżki do adresowania fragmentów dokumentu).
- Arkusz stylu mówi jak przekształcać dany typ dokumentu do dokumentu XSL-FO.
- W praktyce przekształcenia także do innych formatów, często (X)HTML.
- Zazwyczaj dany arkusz jest odpowiedni dla dokumentów XML określonego rodzaju (konkretnego zastosowania XML).

Idea XSL

Result XML tree is the result of XSLT processing.

XSLT – status

- Powstał w ramach standardu XSL.
- Zastosowania wykraczają poza wizualizację XML.
- Wersja 1.0:
 - listopad 1999, powiązane z XPath 1.0,
 - szerokie wsparcie w oprogramowaniu.
- Wersja 2.0:
 - styczeń 2007, powiązane z XPath 2.0 i XQuery 1.0,
 - głębsze podstawy teoretyczne, większe możliwości,
 - mniejsze (ale istniejące) wsparcie.

XSLT – status

- Powstał w ramach standardu XSL.
- Zastosowania wykraczają poza wizualizację XML.
- Wersja 1.0:
 - listopad 1999, powiązane z XPath 1.0,
 - szerokie wsparcie w oprogramowaniu.
- Wersja 2.0:
 - styczeń 2007, powiązane z XPath 2.0 i XQuery 1.0,
 - głębsze podstawy teoretyczne, większe możliwości,
 - mniejsze (ale istniejące) wsparcie.

XSLT – status

- Powstał w ramach standardu XSL.
- Zastosowania wykraczają poza wizualizację XML.
- Wersja 1.0:
 - listopad 1999, powiązane z XPath 1.0,
 - szerokie wsparcie w oprogramowaniu.
- Wersja 2.0:
 - styczeń 2007, powiązane z XPath 2.0 i XQuery 1.0,
 - głębsze podstawy teoretyczne, większe możliwości,
 - mniejsze (ale istniejące) wsparcie.

XSLT – status

- Powstał w ramach standardu XSL.
- Zastosowania wykraczają poza wizualizację XML.
- Wersja 1.0:
 - listopad 1999, powiązane z XPath 1.0,
 - szerokie wsparcie w oprogramowaniu.
- Wersja 2.0:
 - styczeń 2007, powiązane z XPath 2.0 i XQuery 1.0,
 - głębsze podstawy teoretyczne, większe możliwości,
 - mniejsze (ale istniejące) wsparcie.

XSLT – dostępność

- Procesory XSLT 2.0:

- Saxon

- biblioteki dla Javy i .NET, aplikacje command-line,
 - darmowa (Open Source) wersja podstawowa,
 - komercyjna wersja *schema aware*.

- XML Spy (komercyjny program okienkowy).

- Procesory XSLT 1.0:

- przeglądarki internetowe (co najmniej IE, Mozilla/Firefox, Opera),
 - Xalan (biblioteki dla Javy i C++),
 - xsltproc, część pakietu libxml (w C, zasadniczo dla Linuxa),
 - XML-owe rozszerzenia silników baz danych,
 - ...

- Narzędzia do tworzenia arkuszy:

- zwykły edytor tekstu – mnóstwo, w tym wiele darmowych,
 - bardziej zaawansowane – raczej płatne (np. XML Spy, oXygen).

XSLT – dostępność

- Procesory XSLT 2.0:
 - Saxon
 - biblioteki dla Javy i .NET, aplikacje command-line,
 - darmowa (Open Source) wersja podstawowa,
 - komercyjna wersja *schema aware*.
 - XML Spy (komercyjny program okienkowy).
- Procesory XSLT 1.0:
 - przeglądarki internetowe (co najmniej IE, Mozilla/Firefox, Opera),
 - Xalan (biblioteki dla Javy i C++),
 - xsltproc, część pakietu libxml (w C, zasadniczo dla Linuxa),
 - XML-owe rozszerzenia silników baz danych,
 - ...
- Narzędzia do tworzenia arkuszy:
 - zwykły edytor tekstu – mnóstwo, w tym wiele darmowych,
 - bardziej zaawansowane – raczej płatne (np. XML Spy, oXygen).

XSLT – dostępność

- Procesory XSLT 2.0:
 - Saxon
 - biblioteki dla Javy i .NET, aplikacje command-line,
 - darmowa (Open Source) wersja podstawowa,
 - komercyjna wersja *schema aware*.
 - XML Spy (komercyjny program okienkowy).
- Procesory XSLT 1.0:
 - przeglądarki internetowe (co najmniej IE, Mozilla/Firefox, Opera),
 - Xalan (biblioteki dla Javy i C++),
 - xsltproc, część pakietu libxml (w C, zasadniczo dla Linuxa),
 - XML-owe rozszerzenia silników baz danych,
 - ...
- Narzędzia do tworzenia arkuszy:
 - zwykły edytor tekstu – mnóstwo, w tym wiele darmowych,
 - bardziej zaawansowane – raczej płatne (np. XML Spy, oXygen).

XSLT – dostępność

- Procesory XSLT 2.0:
 - Saxon
 - biblioteki dla Javy i .NET, aplikacje command-line,
 - darmowa (Open Source) wersja podstawowa,
 - komercyjna wersja *schema aware*.
 - XML Spy (komercyjny program okienkowy).
- Procesory XSLT 1.0:
 - przeglądarki internetowe (co najmniej IE, Mozilla/Firefox, Opera),
 - Xalan (biblioteki dla Javy i C++),
 - xsltproc, część pakietu libxml (w C, zasadniczo dla Linuxa),
 - XML-owe rozszerzenia silników baz danych,
 - ...
- Narzędzia do tworzenia arkuszy:
 - zwykły edytor tekstu – mnóstwo, w tym wiele darmowych,
 - bardziej zaawansowane – raczej płatne (np. XML Spy, oXygen).

XSLT – dostępność

- Procesory XSLT 2.0:
 - Saxon
 - biblioteki dla Javy i .NET, aplikacje command-line,
 - darmowa (Open Source) wersja podstawowa,
 - komercyjna wersja *schema aware*.
 - XML Spy (komercyjny program okienkowy).
- Procesory XSLT 1.0:
 - przeglądarki internetowe (co najmniej IE, Mozilla/Firefox, Opera),
 - Xalan (biblioteki dla Javy i C++),
 - xsltproc, część pakietu libxml (w C, zasadniczo dla Linuxa),
 - XML-owe rozszerzenia silników baz danych,
 - ...
- Narzędzia do tworzenia arkuszy:
 - zwykły edytor tekstu – mnóstwo, w tym wiele darmowych,
 - bardziej zaawansowane – raczej płatne (np. XML Spy, oXygen).

XSLT – dostępność

- Procesory XSLT 2.0:
 - Saxon
 - biblioteki dla Javy i .NET, aplikacje command-line,
 - darmowa (Open Source) wersja podstawowa,
 - komercyjna wersja *schema aware*.
 - XML Spy (komercyjny program okienkowy).
- Procesory XSLT 1.0:
 - przeglądarki internetowe (co najmniej IE, Mozilla/Firefox, Opera),
 - Xalan (biblioteki dla Javy i C++),
 - xsltproc, część pakietu libxml (w C, zasadniczo dla Linuxa),
 - XML-owe rozszerzenia silników baz danych,
 - ...
- Narzędzia do tworzenia arkuszy:
 - zwykły edytor tekstu – mnóstwo, w tym wiele darmowych,
 - bardziej zaawansowane – raczej płatne (np. XML Spy, oXygen).

XSLT – dostępność

- Procesory XSLT 2.0:
 - Saxon
 - biblioteki dla Javy i .NET, aplikacje command-line,
 - darmowa (Open Source) wersja podstawowa,
 - komercyjna wersja *schema aware*.
 - XML Spy (komercyjny program okienkowy).
- Procesory XSLT 1.0:
 - przeglądarki internetowe (co najmniej IE, Mozilla/Firefox, Opera),
 - Xalan (biblioteki dla Javy i C++),
 - xsltproc, część pakietu libxml (w C, zasadniczo dla Linuxa),
 - XML-owe rozszerzenia silników baz danych,
 - ...
- Narzędzia do tworzenia arkuszy:
 - zwykły edytor tekstu – mnóstwo, w tym wiele darmowych,
 - bardziej zaawansowane – raczej płatne (np. XML Spy, oXygen).

XSLT – dostępność

- Procesory XSLT 2.0:
 - Saxon
 - biblioteki dla Javy i .NET, aplikacje command-line,
 - darmowa (Open Source) wersja podstawowa,
 - komercyjna wersja *schema aware*.
 - XML Spy (komercyjny program okienkowy).
- Procesory XSLT 1.0:
 - przeglądarki internetowe (co najmniej IE, Mozilla/Firefox, Opera),
 - Xalan (biblioteki dla Javy i C++),
 - xsltproc, część pakietu libxml (w C, zasadniczo dla Linuxa),
 - XML-owe rozszerzenia silników baz danych,
 - ...
- Narzędzia do tworzenia arkuszy:
 - zwykły edytor tekstu – mnóstwo, w tym wiele darmowych,
 - bardziej zaawansowane – raczej płatne (np. XML Spy, oXygen).

XSLT – przykład arkusza

1/2

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<xsl:stylesheet version="1.0"
  xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">
  <xsl:output method="html" encoding="utf-8" />

  <xsl:template match="/">
    <html>
      <head>
        <title>Lista pracowników</title>
      </head>
      <body>
        <h1>Lista pracowników</h1>
        <ul>
          <xsl:apply-templates
            select="//pracownik"/>
        </ul>
      </body>
    </html>
  </xsl:template>

```

...

XSLT – przykład arkusza

2/2

```
...  
<xsl:template match="pracownik">  
  <li>  
    <xsl:value-of select="imię"/>  
    <xsl:value-of select="nazwisko"/>  
    (<xsl:value-of select="telefon[typ='kom' ]"/>)  
  </li>  
</xsl:template>  
</xsl:stylesheet>
```

XSLT – struktura arkusza

- **Arkusz** (*stylesheet*) składa się z szablonów.
- **Szablon** (*template*) mówi jak przekształcać węzeł dokumentu wejściowego na fragment dokumentu wynikowego.
- Wewnątrz szablonu:
 - tekst i elementy spoza przestrzeni nazw XSLT → przepisywane do wyniku,
 - instrukcje XSLT → sterowanie przetwarzaniem, dodatkowe operacje,
 - ścieżki XPath w niektórych instrukcjach → dostęp do dokumentu źródłowego, sprawdzanie warunków, arytmetyka itp.
- XSLT można traktować jako język programowania stworzony z myślą o przekształcaniach dokumentów XML.

XSLT – struktura arkusza

- **Arkusz** (*stylesheet*) składa się z szablonów.
- **Szablon** (*template*) mówi jak przekształcać węzeł dokumentu wejściowego na fragment dokumentu wynikowego.
- Wewnątrz szablonu:
 - tekst i elementy spoza przestrzeni nazw XSLT → przepisywane do wyniku,
 - instrukcje XSLT → sterowanie przetwarzaniem, dodatkowe operacje,
 - ścieżki XPath w niektórych instrukcjach → dostęp do dokumentu źródłowego, sprawdzanie warunków, arytmetyka itp.
- XSLT można traktować jako język programowania stworzony z myślą o przekształcaniach dokumentów XML.

XSLT – struktura arkusza

- **Arkusz** (*stylesheet*) składa się z szablonów.
- **Szablon** (*template*) mówi jak przekształcać węzeł dokumentu wejściowego na fragment dokumentu wynikowego.
- Wewnątrz szablonu:
 - tekst i elementy spoza przestrzeni nazw XSLT → przepisywane do wyniku,
 - instrukcje XSLT → sterowanie przetwarzaniem, dodatkowe operacje,
 - ścieżki XPath w niektórych instrukcjach → dostęp do dokumentu źródłowego, sprawdzanie warunków, arytmetyka itp.
- XSLT można traktować jako język programowania stworzony z myślą o przekształcaniach dokumentów XML.

XSLT – struktura arkusza

- **Arkusz** (*stylesheet*) składa się z szablonów.
- **Szablon** (*template*) mówi jak przekształcać węzeł dokumentu wejściowego na fragment dokumentu wynikowego.
- Wewnątrz szablonu:
 - tekst i elementy spoza przestrzeni nazw XSLT → przepisywane do wyniku,
 - instrukcje XSLT → sterowanie przetwarzaniem, dodatkowe operacje,
 - ścieżki XPath w niektórych instrukcjach → dostęp do dokumentu źródłowego, sprawdzanie warunków, arytmetyka itp.
- XSLT można traktować jako język programowania stworzony z myślą o przekształcaniach dokumentów XML.

XSLT – struktura arkusza

- **Arkusz** (*stylesheet*) składa się z szablonów.
- **Szablon** (*template*) mówi jak przekształcać węzeł dokumentu wejściowego na fragment dokumentu wynikowego.
- Wewnątrz szablonu:
 - tekst i elementy spoza przestrzeni nazw XSLT → przepisywane do wyniku,
 - instrukcje XSLT → sterowanie przetwarzaniem, dodatkowe operacje,
 - ścieżki XPath w niektórych instrukcjach → dostęp do dokumentu źródłowego, sprawdzanie warunków, arytmetyka itp.
- XSLT można traktować jako język programowania stworzony z myślą o przekształcaniach dokumentów XML.

XSLT – struktura arkusza

- **Arkusz** (*stylesheet*) składa się z szablonów.
- **Szablon** (*template*) mówi jak przekształcać węzeł dokumentu wejściowego na fragment dokumentu wynikowego.
- Wewnątrz szablonu:
 - tekst i elementy spoza przestrzeni nazw XSLT → przepisywane do wyniku,
 - instrukcje XSLT → sterowanie przetwarzaniem, dodatkowe operacje,
 - ścieżki XPath w niektórych instrukcjach → dostęp do dokumentu źródłowego, sprawdzanie warunków, arytmetyka itp.
- XSLT można traktować jako język programowania stworzony z myślą o przekształcaniach dokumentów XML.

XSLT – idea działania

- **Przekształcenie na poziomie drzewa dokumentu.**
- Jako pierwszy uruchamiany szablon dla korzenia dokumentu
 - taki szablon istnieje, nawet gdy sami go nie napiszemy.
- Instrukcje `apply-templates` wewnątrz szablonu powodują przejście po drzewie dokumentu źródłowego (zwykle w głąb dokumentu) i uruchamianie szablonów dla kolejnych węzłów.
- Szablony dopasowywane do węzłów w zależności od rodzaju węzła, nazwy elementu, położenia w drzewie dokumentu i innych warunków.
- Możliwe przepisywanie treści ze źródła, tworzenie nowych węzłów i treści, sprawdzanie warunków, analiza danych itd.

XSLT – idea działania

- Przekształcenie na poziomie drzewa dokumentu.
- Jako pierwszy uruchamiany szablon dla korzenia dokumentu
 - taki szablon istnieje, nawet gdy sami go nie napiszemy.
- Instrukcje `apply-templates` wewnątrz szablonu powodują przejście po drzewie dokumentu źródłowego (zwykle w głąb dokumentu) i uruchamianie szablonów dla kolejnych węzłów.
- Szablony dopasowywane do węzłów w zależności od rodzaju węzła, nazwy elementu, położenia w drzewie dokumentu i innych warunków.
- Możliwe przepisywanie treści ze źródła, tworzenie nowych węzłów i treści, sprawdzanie warunków, analiza danych itd.

XSLT – idea działania

- Przekształcenie na poziomie drzewa dokumentu.
- Jako pierwszy uruchamiany szablon dla korzenia dokumentu
 - taki szablon istnieje, nawet gdy sami go nie napiszemy.
- Instrukcje `apply-templates` wewnątrz szablonu powodują przejście po drzewie dokumentu źródłowego (zwykle w głąb dokumentu) i uruchamianie szablonów dla kolejnych węzłów.
- Szablony dopasowywane do węzłów w zależności od rodzaju węzła, nazwy elementu, położenia w drzewie dokumentu i innych warunków.
- Możliwe przepisywanie treści ze źródła, tworzenie nowych węzłów i treści, sprawdzanie warunków, analiza danych itd.

XSLT – idea działania

- Przekształcenie na poziomie drzewa dokumentu.
- Jako pierwszy uruchamiany szablon dla korzenia dokumentu
 - taki szablon istnieje, nawet gdy sami go nie napiszemy.
- Instrukcje `apply-templates` wewnątrz szablonu powodują przejście po drzewie dokumentu źródłowego (zwykle w głąb dokumentu) i uruchamianie szablonów dla kolejnych węzłów.
- Szablony dopasowywane do węzłów w zależności od rodzaju węzła, nazwy elementu, położenia w drzewie dokumentu i innych warunków.
- Możliwe przepisywanie treści ze źródła, tworzenie nowych węzłów i treści, sprawdzanie warunków, analiza danych itd.

XSLT – idea działania

- Przekształcenie na poziomie drzewa dokumentu.
- Jako pierwszy uruchamiany szablon dla korzenia dokumentu
 - taki szablon istnieje, nawet gdy sami go nie napiszemy.
- Instrukcje `apply-templates` wewnątrz szablonu powodują przejście po drzewie dokumentu źródłowego (zwykle w głąb dokumentu) i uruchamianie szablonów dla kolejnych węzłów.
- Szablony dopasowywane do węzłów w zależności od rodzaju węzła, nazwy elementu, położenia w drzewie dokumentu i innych warunków.
- **Możliwe przepisywanie treści ze źródła, tworzenie nowych węzłów i treści, sprawdzanie warunków, analiza danych itd.**

XSLT – idea działania

- Przekształcenie na poziomie drzewa dokumentu.
- Jako pierwszy uruchamiany szablon dla korzenia dokumentu
 - taki szablon istnieje, nawet gdy sami go nie napiszemy.
- Instrukcje `apply-templates` wewnątrz szablonu powodują przejście po drzewie dokumentu źródłowego (zwykle w głąb dokumentu) i uruchamianie szablonów dla kolejnych węzłów.
- Szablony dopasowywane do węzłów w zależności od rodzaju węzła, nazwy elementu, położenia w drzewie dokumentu i innych warunków.
- Możliwe przepisywanie treści ze źródła, tworzenie nowych węzłów i treści, sprawdzanie warunków, analiza danych itd.

Rola XPath w XSLT

- Dostęp do dokumentu źródłowego możliwy dzięki **ścieżkom XPath**.
- Możliwe:
 - umieszczenie fragmentu dokumentu lub wartości odczytanej z dokumentu,
 - umieszczenie wartości „obliczonej” wyrażeniem XPath,
 - sprawdzenie warunku logicznego.
- Dostępne w XPath:
 - ścieżki (dostęp do węzłów dokumentu),
 - operatory logiczne i arytmetyczne,
 - funkcje na liczbach, napisach i inne,
 - więcej w wersji 2.0.
- XSLT 1.0 używa XPath w wersji 1.0.
- XSLT 2.0 używa XPath w wersji 2.0.

Rola XPath w XSLT

- Dostęp do dokumentu źródłowego możliwy dzięki **ścieżkom XPath**.
- Możliwe:
 - umieszczenie fragmentu dokumentu lub wartości odczytanej z dokumentu,
 - umieszczenie wartości „obliczonej” wyrażeniem XPath,
 - sprawdzenie warunku logicznego.
- Dostępne w XPath:
 - ścieżki (dostęp do węzłów dokumentu),
 - operatory logiczne i arytmetyczne,
 - funkcje na liczbach, napisach i inne,
 - więcej w wersji 2.0.
- XSLT 1.0 używa XPath w wersji 1.0.
- XSLT 2.0 używa XPath w wersji 2.0.

Rola XPath w XSLT

- Dostęp do dokumentu źródłowego możliwy dzięki **ścieżkom XPath**.
- Możliwe:
 - umieszczenie fragmentu dokumentu lub wartości odczytanej z dokumentu,
 - umieszczenie wartości „obliczonej” wyrażeniem XPath,
 - sprawdzenie warunku logicznego.
- Dostępne w XPath:
 - ścieżki (dostęp do węzłów dokumentu),
 - operatory logiczne i arytmetyczne,
 - funkcje na liczbach, napisach i inne,
 - więcej w wersji 2.0.
- XSLT 1.0 używa XPath w wersji 1.0.
- XSLT 2.0 używa XPath w wersji 2.0.

Rola XPath w XSLT

- Dostęp do dokumentu źródłowego możliwy dzięki **ścieżkom XPath**.
- Możliwe:
 - umieszczenie fragmentu dokumentu lub wartości odczytanej z dokumentu,
 - umieszczenie wartości „obliczonej” wyrażeniem XPath,
 - sprawdzenie warunku logicznego.
- Dostępne w XPath:
 - ścieżki (dostęp do węzłów dokumentu),
 - operatory logiczne i arytmetyczne,
 - funkcje na liczbach, napisach i inne,
 - więcej w wersji 2.0.
- XSLT 1.0 używa XPath w wersji 1.0.
- XSLT 2.0 używa XPath w wersji 2.0.

XPath w arkuszu XSLT – przykład

```
...  
<xsl:template match="pracownik">  
  <li>  
    <xsl:value-of select="imię"/>  
    <xsl:value-of select="./nazwisko"/>  
    (<xsl:value-of select="telefon[typ='kom']"/>)  
  </li>  
</xsl:template>  
</xsl:stylesheet>
```

Ścieżki – typowe zastosowanie XPath

- `/firma/oddział/pracownik`
- `//pracownik`
- `/firma/oddział[nazwa = 'Księgowość']`
- `/firma/oddział[@id = 'ksi']/pracownik[3]`
- `./nazwisko`
- `nazwisko`
- `../pracownik[stanowisko = 'kierownik']/nazwisko`

Ścieżki – typowe zastosowanie XPath

- `/firma/oddział/pracownik`
- `//pracownik`
- `/firma/oddział[nazwa = 'Księgowość']`
- `/firma/oddział[@id = 'ksi']/pracownik[3]`
- `./nazwisko`
- `nazwisko`
- `../pracownik[stanowisko = 'kierownik']/nazwisko`

Ścieżki – typowe zastosowanie XPath

- `/firma/oddział/pracownik`
- `//pracownik`
- `/firma/oddział[nazwa = 'Księgowość']`
- `/firma/oddział[@id = 'ksi']/pracownik[3]`
- `./nazwisko`
- `nazwisko`
- `../pracownik[stanowisko = 'kierownik']/nazwisko`

Ścieżki – typowe zastosowanie XPath

- `/firma/oddział/pracownik`
- `//pracownik`
- `/firma/oddział[nazwa = 'Księgowość']`
- `/firma/oddział[@id = 'ksi']/pracownik[3]`
- `./nazwisko`
- `nazwisko`
- `../pracownik[stanowisko = 'kierownik']/nazwisko`

Ścieżki – typowe zastosowanie XPath

- `/firma/oddział/pracownik`
- `//pracownik`
- `/firma/oddział[nazwa = 'Księgowość']`
- `/firma/oddział[@id = 'ksi']/pracownik[3]`
- `./nazwisko`
- `nazwisko`
- `../pracownik[stanowisko = 'kierownik']/nazwisko`

Ścieżki – typowe zastosowanie XPath

- `/firma/oddział/pracownik`
- `//pracownik`
- `/firma/oddział[nazwa = 'Księgowość']`
- `/firma/oddział[@id = 'ksi']/pracownik[3]`
- `./nazwisko`
- `nazwisko`
- `../pracownik[stanowisko = 'kierownik']/nazwisko`

Ścieżki – typowe zastosowanie XPath

- `/firma/oddział/pracownik`
- `//pracownik`
- `/firma/oddział[nazwa = 'Księgowość']`
- `/firma/oddział[@id = 'ksi']/pracownik[3]`
- `./nazwisko`
- `nazwisko`
- `../pracownik[stanowisko = 'kierownik']/nazwisko`

XSLT – wynik przekształcenia

- XSL Formatting Objects:
 - zgodnie z ideą standardu XSL,
 - przydatne np. dla wydruków.
- HTML i XHTML:
 - najbardziej popularne,
 - wygodne w przypadku publikacji przez WWW / wyświetlania na ekranie.
- Dowolny XML, np.:
 - tłumaczenie do innego / nowego formatu,
 - wydobywanie i przetwarzanie danych (alternatywa dla XQuery),
 - XSLT w wyniku przekształcenia XSLT.
- Zwykły tekst, np.:
 - CSV i inne tekstowe formaty danych,
 - skrypty i pliki konfiguracyjne na podstawie dokumentów XML,
 - tłumaczenie dokumentów do innego formatu tekstowego (LaTeX?).

XSLT – wynik przekształcenia

- XSL Formatting Objects:
 - zgodnie z ideą standardu XSL,
 - przydatne np. dla wydruków.
- HTML i XHTML:
 - najbardziej popularne,
 - wygodne w przypadku publikacji przez WWW / wyświetlania na ekranie.
- Dowolny XML, np.:
 - tłumaczenie do innego / nowego formatu,
 - wydobywanie i przetwarzanie danych (alternatywa dla XQuery),
 - XSLT w wyniku przekształcenia XSLT.
- Zwykły tekst, np.:
 - CSV i inne tekstowe formaty danych,
 - skrypty i pliki konfiguracyjne na podstawie dokumentów XML,
 - tłumaczenie dokumentów do innego formatu tekstowego (LaTeX?).

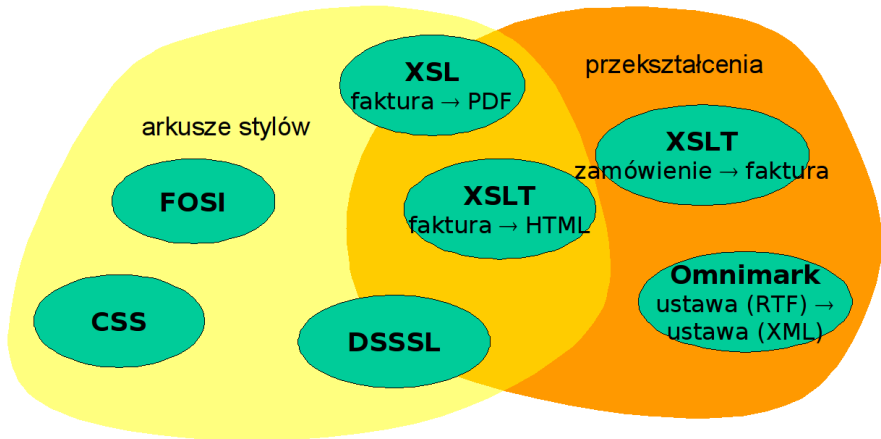
XSLT – wynik przekształcenia

- XSL Formatting Objects:
 - zgodnie z ideą standardu XSL,
 - przydatne np. dla wydruków.
- HTML i XHTML:
 - najbardziej popularne,
 - wygodne w przypadku publikacji przez WWW / wyświetlania na ekranie.
- Dowolny XML, np.:
 - tłumaczenie do innego / nowego formatu,
 - wydobywanie i przetwarzanie danych (alternatywa dla XQuery),
 - XSLT w wyniku przekształcenia XSLT.
- Zwykły tekst, np.:
 - CSV i inne tekstowe formaty danych,
 - skrypty i pliki konfiguracyjne na podstawie dokumentów XML,
 - tłumaczenie dokumentów do innego formatu tekstowego (LaTeX?).

XSLT – wynik przekształcenia

- XSL Formatting Objects:
 - zgodnie z ideą standardu XSL,
 - przydatne np. dla wydruków.
- HTML i XHTML:
 - najbardziej popularne,
 - wygodne w przypadku publikacji przez WWW / wyświetlania na ekranie.
- Dowolny XML, np.:
 - tłumaczenie do innego / nowego formatu,
 - wydobywanie i przetwarzanie danych (alternatywa dla XQuery),
 - XSLT w wyniku przekształcenia XSLT.
- Zwykły tekst, np.:
 - CSV i inne tekstowe formaty danych,
 - skrypty i pliki konfiguracyjne na podstawie dokumentów XML,
 - tłumaczenie dokumentów do innego formatu tekstowego (LaTeX?).

Przekształcenia a style

źródło: Szymon Ziolo, *XML i nowoczesne technologie zarządzania treścią*

XSL Formatting Objects

- Zastosowanie XML służące do prezentacji.
- Używany w zastosowaniach publikacyjnych, nastawiony na wydruk
 - szablony stron,
 - automatyczny podział na strony.
- Normalnie nie pisze się dokumentów w XSL-FO, tylko przekształcenia do XSL-FO.

XSL Formatting Objects

- Zastosowanie XML służące do prezentacji.
- Używany w zastosowaniach publikacyjnych, nastawiony na wydruk
 - szablony stron,
 - automatyczny podział na strony.
- Normalnie nie pisze się dokumentów w XSL-FO, tylko przekształcenia do XSL-FO.

XSL Formatting Objects

- Zastosowanie XML służące do prezentacji.
- Używany w zastosowaniach publikacyjnych, nastawiony na wydruk
 - szablony stron,
 - automatyczny podział na strony.
- Normalnie nie pisze się dokumentów w XSL-FO, tylko przekształcenia do XSL-FO.

Struktura dokumentu XSL-FO

```
<fo:root xmlns:fo="http://www.w3.org/1999/XSL/Format">
  <fo:layout-master-set>
    <fo:simple-page-master master-name="moja-strona">
      <fo:region-body />
    </fo:simple-page-master>
  </fo:layout-master-set>

  <fo:page-sequence master-reference="moja-strona">
    <fo:flow flow-name="xsl-region-body">
      <fo:block>Hello World!</fo:block>
    </fo:flow>
  </fo:page-sequence>

</fo:root>
```

Przykład przekształcenia do XSL-FO (fragment 1)

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<xsl:stylesheet version="1.0"
  xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform"
  xmlns:fo="http://www.w3.org/1999/XSL/Format">
  <xsl:output method="xml" encoding="utf-8"/>

  <xsl:template match="/">
    <fo:root>

      <fo:layout-master-set>
        <fo:simple-page-master master-name="A4" ...>
          ...
        </fo:simple-page-master>
      </fo:layout-master-set>

      <fo:page-sequence master-reference="A4">
        <fo:flow flow-name="xsl-region-body">
          <xsl:apply-templates />
        </fo:flow>
      </fo:page-sequence>
    </fo:root>
  </xsl:template>

  ...
</xsl:stylesheet>
```

Przykład przekształcenia do XSL-FO (fragment 2)

```
<xsl:template match="pracownik">
  <fo:block
    border-width="1.5pt"
    border-style="solid"
    border-color="#664400"
    background-color="#FFFFFFE">
    ...
    <fo:block>
      <xsl:apply-templates select="telefon"/>
    </fo:block>
  </fo:block>
</xsl:template>

<xsl:template match="telefon">
  <fo:block>
    <xsl:choose>
      <xsl:when test="@typ='kom'">kom. </xsl:when>
      <xsl:otherwise>tel. </xsl:otherwise>
    </xsl:choose>
    <xsl:apply-templates />
  </fo:block>
</xsl:template>
```

Wizualizacja przykładu

Ksi#gowa##

Dawid Paszkiewicz
tel. +48223213203
kom. +48501502503
paszkiewicz@superfirma.pll

Monika **Dom#a#owicz**
tel. +48223213200
kom. +48501502513
mdom@superfirma.pll

Hierarchia „pudełek”

- strona
- obszar (*region*) – pięć predefiniowanych:
 - `region-body` – główna zawartość strony,
 - `region-before` – nad,
 - `region-after` – pod,
 - `region-start` – po lewej,
 - `region-end` – po prawej.
- blok
- wiersz (*line*)
- wewnątrz wiersza (*inline*)

Szablon strony (*page-master*)

- Określają układ pojedynczej strony.
- Dokument może zostać podzielony na wiele takich stron (gdy zawartość się nie mieści)

Przykład

```
<fo:simple-page-master master-name="A4"  
  page-width="297mm" page-height="210mm"  
  margin-top="1cm"   margin-bottom="1cm"  
  margin-left="1cm"  margin-right="1cm">  
  
  <fo:region-body      margin="3cm"/>  
  <fo:region-before    extent="2cm"/>  
  <fo:region-after     extent="2cm"/>  
  <fo:region-start     extent="2cm"/>  
  <fo:region-end       extent="2cm"/>  
  
</fo:simple-page-master>
```

Zawartość stron

- `page-sequence` – pewna liczba stron dokumentu.
- Zawartość elementu `flow` przepływa na kolejne strony.
- Zawartość elementu `static-content` powtarza się na stronach.
- Atrybut `flow-name` – do którego obszaru strony ma trafić zawartość.

Fragment arkusza

```
<fo:page-sequence master-reference="A4">
  <fo:static-content flow-name="xsl-region-before">
    Pracownicy firmy <xsl:value-of select="nazwa" />
  </fo:static-content>

  <fo:flow flow-name="xsl-region-body">
    <xsl:apply-templates />
  </fo:flow>
</fo:page-sequence>
```

Zawartość stron

- `page-sequence` – pewna liczba stron dokumentu.
- Zawartość elementu `flow` przepływa na kolejne strony.
- Zawartość elementu `static-content` powtarza się na stronach.
- Atrybut `flow-name` – do którego obszaru strony ma trafić zawartość.

Fragment arkusza

```
<fo:page-sequence master-reference="A4">
  <fo:static-content flow-name="xsl-region-before">
    Pracownicy firmy <xsl:value-of select="nazwa" />
  </fo:static-content>

  <fo:flow flow-name="xsl-region-body">
    <xsl:apply-templates />
  </fo:flow>
</fo:page-sequence>
```

Zawartość stron

- `page-sequence` – pewna liczba stron dokumentu.
- Zawartość elementu `flow` przepływa na kolejne strony.
- Zawartość elementu `static-content` powtarza się na stronach.
- Atrybut `flow-name` – do którego obszaru strony ma trafić zawartość.

Fragment arkusza

```
<fo:page-sequence master-reference="A4">
  <fo:static-content flow-name="xsl-region-before">
    Pracownicy firmy <xsl:value-of select="nazwa" />
  </fo:static-content>

  <fo:flow flow-name="xsl-region-body">
    <xsl:apply-templates />
  </fo:flow>
</fo:page-sequence>
```

Zawartość stron

- `page-sequence` – pewna liczba stron dokumentu.
- Zawartość elementu `flow` przepływa na kolejne strony.
- Zawartość elementu `static-content` powtarza się na stronach.
- Atrybut `flow-name` – do którego obszaru strony ma trafić zawartość.

Fragment arkusza

```
<fo:page-sequence master-reference="A4">
  <fo:static-content flow-name="xsl-region-before">
    Pracownicy firmy <xsl:value-of select="nazwa" />
  </fo:static-content>

  <fo:flow flow-name="xsl-region-body">
    <xsl:apply-templates />
  </fo:flow>
</fo:page-sequence>
```

Wygląd fragmentów dokumentu

- Wygląd i własności bloków (różnych poziomów) określone w atrybutach:
 - `margin`, `padding`, `border-style` ...
 - `background-color`, `background-image` ...
 - `font-family`, `font-weight`, `font-style`, `font-size` ...
 - `text-align`, `text-align-last`, `text-indent`,
`start-indent`, `end-indent`, `wrap-option`, `break-before`
...
- Bardzo podobne do własności CSS.

Listy – przykład

```
<fo:list-block>
  <fo:list-item>
    <fo:list-item-label>
      <fo:block>Imię: </fo:block>
    </fo:list-item-label>
    <fo:list-item-body>
      <fo:block margin-left="15em">Dawid</fo:block>
    </fo:list-item-body>
  </fo:list-item>
  <fo:list-item>
    <fo:list-item-label>
      <fo:block>Nazwisko: </fo:block>
    </fo:list-item-label>
    <fo:list-item-body>
      <fo:block margin-left="15em">Paszkiewicz</fo:block>
    </fo:list-item-body>
  </fo:list-item>
</fo:list-block>
```

Wizualizacja przykładu – wersja z listami

Ksi#gowo##

* Stanowisko:	starszy referent
Imi#:	Dawid
Nazwisko:	Paszkwicz
tel.:	+48223213203
kom.:	+48501502503
Email:	<i>paszkiewicz@superfirma.pll</i>
* Stanowisko:	kierownik
Imi#:	Monika
Nazwisko:	Dom#a#owicz
tel.:	+48223213200
kom.:	+48501502513
Email:	<i>mdom@superfirma.pll</i>

Tabele – przykład

```
<fo:table border="solid 2pt black">
  <fo:table-header>
    <fo:table-row>
      <fo:table-cell><fo:block font-weight="bold">Nazwisko
                        </fo:block></fo:table-cell>
      <fo:table-cell><fo:block font-weight="bold">Imię
                        </fo:block></fo:table-cell>
      ...
    </fo:table-row>
  </fo:table-header>
  <fo:table-body>
    <fo:table-row>
      <fo:table-cell><fo:block>Paszkiewicz</fo:block></fo:table-cell>
      <fo:table-cell><fo:block>Dawid</fo:block></fo:table-cell>
      ...
    </fo:table-row>
  ...
</fo:table>
```

Wizualizacja przykładu – wersja z tabelą

Księgowość

Nazwisko	Imię	Telefony	Email
Pasziewicz	Dawid	+48223213203 +48501502503	<i>pasziewicz@superfirma</i>
Domżałowicz	Monika	+48223213200 +48501502513	<i>mdom@superfirma.pl</i>
Kącki	Marek	+48223213212 +48501502524	<i>kacki@superfirma.pl</i>
Woźniak	Tomasz	+48223213234 +48501502544	<i>wozniak@superfirma.pl</i>
Chmielnicki	Maciej	+48223213236 +48501502527	<i>chmiel@superfirma.pl</i>
Ślusarek	Patrycja	+48223213216 +48501502594	<i>pasziewicz@superfirma</i>
Koper	Robert	+48501502111	<i>pasziewicz@superfirma</i>

XSL-FO – dostępność

- Oprogramowanie komercyjne:
 - Antenna House XSL Formatter
 - RenderX
 - Ecrion
 - Lunasil LTD Xinc
 - ...
- Oprogramowanie otwarte:
 - Apache FOP
 - xmlroff
 - ?

XSL-FO – krytyka

- Główne zalety XSL-FO:

- naturalny w przypadku transformacji XSLT,
- najbardziej bezpośredni sposób do uzyskania wydruku (pliku PDF itp.) z danych zapisanych w XML,
- ogólne zalety arkusza stylu w stosunku do narzędzi formatujących „na sztywno”

- Główne wady XSL-FO:

- zbyt skomplikowany do prostych zastosowań,
- zbyt ograniczony do złożonych zastosowań, m.in.:
 - brak informacji zwrotnej o rozłożeniu na strony i wykorzystania tego w formatowaniu
 - dostępne tylko wymienione w standardzie aspekty formatowania (a często chcemy ręcznie zrobić „coś jeszcze”)

XSL-FO – krytyka

- Główne zalety XSL-FO:

- naturalny w przypadku transformacji XSLT,
- najbardziej bezpośredni sposób do uzyskania wydruku (pliku PDF itp.) z danych zapisanych w XML,
- ogólne zalety arkusza stylu w stosunku do narzędzi formatujących „na sztywno”

- Główne wady XSL-FO:

- zbyt skomplikowany do prostych zastosowań,
- zbyt ograniczony do złożonych zastosowań, m.in.:
 - brak informacji zwrotnej o rozłożeniu na strony i wykorzystania tego w formatowaniu
 - dostępne tylko wymienione w standardzie aspekty formatowania (a często chcemy ręcznie zrobić „coś jeszcze”)

XSL-FO – krytyka

- Główne zalety XSL-FO:
 - naturalny w przypadku transformacji XSLT,
 - najbardziej bezpośredni sposób do uzyskania wydruku (pliku PDF itp.) z danych zapisanych w XML,
 - ogólne zalety arkusza stylu w stosunku do narzędzi formatujących „na sztywno”
- Główne wady XSL-FO:
 - zbyt skomplikowany do prostych zastosowań,
 - zbyt ograniczony do złożonych zastosowań, m.in.:
 - brak informacji zwrotnej o rozłożeniu na strony i wykorzystania tego w formatowaniu
 - dostępne tylko wymienione w standardzie aspekty formatowania (a często chcemy ręcznie zrobić „coś jeszcze”)

XSL-FO – krytyka

- Główne zalety XSL-FO:
 - naturalny w przypadku transformacji XSLT,
 - najbardziej bezpośredni sposób do uzyskania wydruku (pliku PDF itp.) z danych zapisanych w XML,
 - ogólne zalety arkusza stylu w stosunku do narzędzi formatujących „na sztywno”
- Główne wady XSL-FO:
 - zbyt skomplikowany do prostych zastosowań,
 - zbyt ograniczony do złożonych zastosowań, m.in.:
 - brak informacji zwrotnej o rozłożeniu na strony i wykorzystania tego w formatowaniu
 - dostępne tylko wymienione w standardzie aspekty formatowania (a często chcemy ręcznie zrobić „coś jeszcze”)

XSL-FO – krytyka

- Główne zalety XSL-FO:
 - naturalny w przypadku transformacji XSLT,
 - najbardziej bezpośredni sposób do uzyskania wydruku (pliku PDF itp.) z danych zapisanych w XML,
 - ogólne zalety arkusza stylu w stosunku do narzędzi formatujących „na sztywno”
- Główne wady XSL-FO:
 - zbyt skomplikowany do prostych zastosowań,
 - zbyt ograniczony do złożonych zastosowań, m.in.:
 - brak informacji zwrotnej o rozłożeniu na strony i wykorzystania tego w formatowaniu
 - dostępne tylko wymienione w standardzie aspekty formatowania (a często chcemy ręcznie zrobić „coś jeszcze”)

XSL-FO – krytyka

- Główne zalety XSL-FO:
 - naturalny w przypadku transformacji XSLT,
 - najbardziej bezpośredni sposób do uzyskania wydruku (pliku PDF itp.) z danych zapisanych w XML,
 - ogólne zalety arkusza stylu w stosunku do narzędzi formatujących „na sztywno”
- Główne wady XSL-FO:
 - zbyt skomplikowany do prostych zastosowań,
 - zbyt ograniczony do złożonych zastosowań, m.in.:
 - brak informacji zwrotnej o rozłożeniu na strony i wykorzystania tego w formatowaniu
 - dostępne tylko wymienione w standardzie aspekty formatowania (a często chcemy ręcznie zrobić „coś jeszcze”)

XSL-FO – krytyka

- Główne zalety XSL-FO:
 - naturalny w przypadku transformacji XSLT,
 - najbardziej bezpośredni sposób do uzyskania wydruku (pliku PDF itp.) z danych zapisanych w XML,
 - ogólne zalety arkusza stylu w stosunku do narzędzi formatujących „na sztywno”
- Główne wady XSL-FO:
 - zbyt skomplikowany do prostych zastosowań,
 - zbyt ograniczony do złożonych zastosowań, m.in.:
 - brak informacji zwrotnej o rozłożeniu na strony i wykorzystania tego w formatowaniu
 - dostępne tylko wymienione w standardzie aspekty formatowania (a często chcemy ręcznie zrobić „coś jeszcze”)

1 Arkusze stylu

- Rozdzielenie treści od wyglądu
- Przypisanie stylu do dokumentu

2 CSS

- Idea i zastosowania
- Struktura arkusza
- Formatowanie

3 XSL

- Wizualizacja dzięki przekształceniu
- XSLT – wprowadzenie
- XSL-FO

4 HTML

- Idea i historia
- XHTML

Historia HTML

- Początki HTML:
 - Tim Berners-Lee, CERN, początek lat 1980-tych,
 - ENQUIRE – język dla dokumentów technicznych.
- Od 1989 – zastosowanie HTML w Internecie.
- 1993 – HTML 2.0 zdefiniowany jako zastosowanie SGML.
- HTML 3.2 – 1997:
 - dużo znaczników formatujących bezpośrednio w dokumentach.
- HTML 4 – 1999:
 - ograniczony zestaw znaczników,
 - nacisk na strukturę i semantykę,
 - CSS zamiast znaczników i atrybutów formatujących.

Historia HTML

- **Początki HTML:**
 - Tim Berners-Lee, CERN, początek lat 1980-tych,
 - ENQUIRE – język dla dokumentów technicznych.
- **Od 1989 – zastosowanie HTML w Internecie.**
- 1993 – HTML 2.0 zdefiniowany jako zastosowanie SGML.
- HTML 3.2 – 1997:
 - dużo znaczników formatujących bezpośrednio w dokumentach.
- HTML 4 – 1999:
 - ograniczony zestaw znaczników,
 - nacisk na strukturę i semantykę,
 - CSS zamiast znaczników i atrybutów formatujących.

Historia HTML

- Początki HTML:
 - Tim Berners-Lee, CERN, początek lat 1980-tych,
 - ENQUIRE – język dla dokumentów technicznych.
- Od 1989 – zastosowanie HTML w Internecie.
- 1993 – HTML 2.0 zdefiniowany jako zastosowanie SGML.
- HTML 3.2 – 1997:
 - dużo znaczników formatujących bezpośrednio w dokumentach.
- HTML 4 – 1999:
 - ograniczony zestaw znaczników,
 - nacisk na strukturę i semantykę,
 - CSS zamiast znaczników i atrybutów formatujących.

Historia HTML

- Początki HTML:
 - Tim Berners-Lee, CERN, początek lat 1980-tych,
 - ENQUIRE – język dla dokumentów technicznych.
- Od 1989 – zastosowanie HTML w Internecie.
- 1993 – HTML 2.0 zdefiniowany jako zastosowanie SGML.
- HTML 3.2 – 1997:
 - dużo znaczników formatujących bezpośrednio w dokumentach.
- HTML 4 – 1999:
 - ograniczony zestaw znaczników,
 - nacisk na strukturę i semantykę,
 - CSS zamiast znaczników i atrybutów formatujących.

Historia HTML

- Początki HTML:
 - Tim Berners-Lee, CERN, początek lat 1980-tych,
 - ENQUIRE – język dla dokumentów technicznych.
- Od 1989 – zastosowanie HTML w Internecie.
- 1993 – HTML 2.0 zdefiniowany jako zastosowanie SGML.
- HTML 3.2 – 1997:
 - dużo znaczników formatujących bezpośrednio w dokumentach.
- HTML 4 – 1999:
 - ograniczony zestaw znaczników,
 - nacisk na strukturę i semantykę,
 - CSS zamiast znaczników i atrybutów formatujących.

Znaczniki HTML

- **Strukturalne:**

- h1 – h6, p,
- ol, ul, li, dl, dt, dd,
- table, tr, td, th ...

- **Semantyczne:**

- q, strong, dfn, code ...

- **Formatujące:**

- b, i, font, center

Znaczniki HTML

- **Strukturalne:**

- h1 – h6, p,
- ol, ul, li, dl, dt, dd,
- table, tr, td, th ...

- **Semantyczne:**

- q, strong, dfn, code ...

- **Formatujące:**

- b, i, font, center

Znaczniki HTML

- **Strukturalne:**
 - h1 – h6, p,
 - ol, ul, li, dl, dt, dd,
 - table, tr, td, th ...
- **Semantyczne:**
 - q, strong, dfn, code ...
- **Formatujące:**
 - b, i, font, center

Znakowanie semantyczne w HTML

- **Także w HTML należy stosować znakowanie semantyczne!**
- Właściwe użycie nagłówków i akapitów.
- Stosowanie znaczników semantycznych jak `<q>`, ``.
- W przypadku braku odpowiedniego znacznika (dopiero!)
`<div class="cośtam">` lub ``

Znakowanie semantyczne w HTML

- Także w HTML należy stosować znakowanie semantyczne!
- Właściwe użycie nagłówków i akapitów.
- Stosowanie znaczników semantycznych jak `<q>`, ``.
- W przypadku braku odpowiedniego znacznika (dopiero!)
`<div class="cośtam">` lub ``

Znakowanie semantyczne w HTML

- Także w HTML należy stosować znakowanie semantyczne!
- Właściwe użycie nagłówków i akapitów.
- Stosowanie znaczników semantycznych jak `<q>`, ``.
- W przypadku braku odpowiedniego znacznika (dopiero!)
`<div class="cośtam">` lub ``

Znakowanie semantyczne w HTML

- Także w HTML należy stosować znakowanie semantyczne!
- Właściwe użycie nagłówków i akapitów.
- Stosowanie znaczników semantycznych jak `<q>`, ``.
- W przypadku braku odpowiedniego znacznika (dopiero!)
`<div class="cośtam">` lub ``

XHTML – główne idee

- XML zamiast SGML (łatwiejsze parsowanie, mniej wygodne pisanie).
- Modularyzacja (podział znaczników na grupy, stosowane niekoniecznie wszystkie na raz).
- Dzięki przestrzeniom nazw:
 - wykorzystanie istniejących standardów (XForms, SVG, MathML, ...),
 - dodawanie własnych znaczników.

XHTML – główne idee

- XML zamiast SGML (łatwiejsze parsowanie, mniej wygodne pisanie).
- Modularyzacja (podział znaczników na grupy, stosowane niekoniecznie wszystkie na raz).
- Dzięki przestrzeniom nazw:
 - wykorzystanie istniejących standardów (XForms, SVG, MathML, ...),
 - dodawanie własnych znaczników.

XHTML – główne idee

- XML zamiast SGML (łatwiejsze parsowanie, mniej wygodne pisanie).
- Modularyzacja (podział znaczników na grupy, stosowane niekoniecznie wszystkie na raz).
- Dzięki przestrzeniom nazw:
 - wykorzystanie istniejących standardów (XForms, SVG, MathML, ...),
 - dodawanie własnych znaczników.

Status HTML

- Obecnie zalecane:

- HTML 4.01
- XHTML 1.0
- XHTML 1.1

- Obecnie opracowywane:

- HTML 5 – nowe zastosowania (video, canvas), wzbogacenie struktury (article, aside), ...
- XHTML 2.0 – solidna przebudowa standardu, część HTML-a wyrzucona na korzyść zewnętrznych standardów (np. XForms). Obecnie projekt zawieszony.

Status HTML

- Obecnie zalecane:
 - HTML 4.01
 - XHTML 1.0
 - XHTML 1.1
- Obecnie opracowywane:
 - HTML 5 – nowe zastosowania (video, canvas), wzbogacenie struktury (article, aside), ...
 - XHTML 2.0 – solidna przebudowa standardu, część HTML-a wyrzucona na korzyść zewnętrznych standardów (np. XForms). Obecnie projekt zawieszony.

Status HTML

- Obecnie zalecane:
 - HTML 4.01
 - XHTML 1.0
 - XHTML 1.1
- Obecnie opracowywane:
 - HTML 5 – nowe zastosowania (`video`, `canvas`), wzbogacenie struktury (`article`, `aside`), ...
 - XHTML 2.0 – solidna przebudowa standardu, część HTML-a wyrzucona na korzyść zewnętrznych standardów (np. XForms). Obecnie projekt zawieszony.